

EDYCJA CYWILNA.

**Kodeks cywilny. Kodeks
postępowania cywilnego.**

**Kodeks rodzinny
i opiekuńczy. 12 innych
aktów prawnych**

Wydanie 44.

Ustawa o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych

z dnia 2 marca 2020 r. (Dz.U. z 2020 r. poz. 374)

Tekst jednolity z dnia 29 października 2021 r. (Dz.U. z 2021 r. poz. 2095)¹

(zm.: Dz.U. 2021, poz. 2120, poz. 2133, poz. 2262, poz. 2269, poz. 2317, poz. 2368, poz. 2459)

Wyciąg

(...)

Rozdział 2. Przepisy szczegółowe

(...)

Art. 15zszs¹. [Organizacja rozpraw lub posiedzeń] 1. W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 oraz w ciągu roku od odwołania ostatniego z nich, w sprawach rozpoznawanych według przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, zwanej dalej „Kodeksem postępowania cywilnego”:

- 1) rozprawę lub posiedzenie jawne przeprowadza się przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie ich na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku (posiedzenie zdalne), z tym że osoby w nim uczestniczące, w tym członkowie składu orzekającego, nie muszą przebywać w budynku sądu;
- 2) od przeprowadzenia posiedzenia zdalnego można odstąpić tylko w przypadku, gdy rozpoznanie sprawy na rozprawie lub posiedzeniu jawnym jest konieczne, a ich przeprowadzenie w budynku sądu nie wywoła nadmiernego zagrożenia dla zdrowia osób w nich uczestniczących;
- 3) przewodniczący może zarządzić przeprowadzenie posiedzenia niejawnego, gdy nie można przeprowadzić posiedzenia zdalnego, a przeprowadzenie rozprawy lub posiedzenia jawnego nie jest konieczne;

¹ Tekst jednolity ogłoszono dnia 22.11.2021 r.

4) w pierwszej i drugiej instancji sąd rozpoznaje sprawy w składzie jednego sędziego; prezes sądu może zarządzić rozpoznanie sprawy w składzie trzech sędziów, jeżeli uzna to za wskazane ze względu na szczególną zawilgość lub precedensowy charakter sprawy.

2. Na wniosek strony lub osoby wezwanej zgłoszony na co najmniej 5 dni przed wyznaczonym terminem posiedzenia zdalnego sąd zapewni jej możliwość udziału w posiedzeniu zdalnym w budynku sądu, jeśli strona lub osoba wezwana wskaże we wniosku, że nie posiada urządzeń technicznych umożliwiających udział w posiedzeniu zdalnym poza budynkiem sądu.

3. Sąd poucza osobę wezwaną oraz stronę niezastępowaną przez adwokata, radcę prawnego, rzecznika patentowego lub radcę Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej o treści ust. 2 przy doręczeniu pierwszego zawiadomienia o terminie posiedzenia zdalnego.

4. Przepisu ust. 1 pkt 4 nie stosuje się do spraw prowadzonych na podstawie ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne (Dz.U. z 2021 r. poz. 1588).

Art. 15zszs². [Postępowanie dowodowe] Jeżeli w sprawie rozpoznawanej według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego postępowanie dowodowe zostało przeprowadzone w całości, sąd może zamknąć rozprawę i wydać orzeczenie na posiedzeniu niejawnym po uprzednim odebraniu od stron lub uczestników postępowania stanowisk na piśmie.

Art. 15zszs³. (uchylony)

Art. 15zszs⁴. [Przeprowadzenie rozprawy] 1. W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID–19 oraz w ciągu roku od odwołania ostatniego z nich Naczelny Sąd Administracyjny nie jest związany żądaniem strony o przeprowadzenie rozprawy. W przypadku skierowania sprawy podlegającej rozpoznaniu na rozprawie na posiedzenie niejawne Naczelny Sąd Administracyjny orzeka w składzie trzech sędziów.

2. W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID–19 oraz w ciągu roku od odwołania ostatniego z nich wojewódzkie sądy administracyjne oraz Naczelny Sąd Administracyjny przeprowadzają rozprawę przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie jej na odległość z jednocześnie bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku, z tym że osoby w niej uczestniczące nie muszą przebywać w budynku sądu.

3. Przewodniczący może zarządzić przeprowadzenie posiedzenia niejawnego, jeżeli uzna rozpoznanie sprawy za konieczne, a nie można prze-

prowadzić jej na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku. Na posiedzeniu niejawnym w tych sprawach sąd orzeka w składzie trzech sędziów.

4. W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID–19 oraz w ciągu roku od odwołania ostatniego z nich przewodniczący, na wniosek Komisji do spraw repywatyzacji nieruchomości warszawskich, zarządza przeprowadzenie rozprawy w sprawie, w której jest ona stroną. W takim przypadku mogą być obecni na sali: strony, ich przedstawiciele ustawowi i pełnomocnicy, prokurator oraz osoby, których udział przewodniczący uzna za niezbędny. Przebieg rozprawy podlega transmisji przy użyciu urządzeń technicznych z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku.

Art. 15zszs⁵. [Podział czynności] W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID–19 oraz w ciągu roku od odwołania ostatniego z nich podział czynności, o którym mowa w art. 22a ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2020 r. poz. 2072 oraz z 2021 r. poz. 1080 i 1236), może zostać ustalony przed zasięgnięciem opinii kolegium właściwego sądu. Odwołanie od podziału czynności nie wstrzymuje jego stosowania. W przypadku uwzględnienia odwołania przydział spraw dokonany przed doręczeniem sądowi uchwały Krajowej Rady Sądownictwa pozostaje w mocy.

Art. 15zszs⁶. [Zwołanie zgromadzenia ogólnego] W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID–19 oraz w ciągu roku od odwołania ostatniego z nich prezes właściwego sądu lub trybunału nie jest związany wnioskiem ani terminem zwołania zgromadzenia ogólnego przewidzianym w przepisach odrębnych.

Art. 15zszs⁷. [Rozpoznanie skargi kasacyjnej na rozprawie, brak związania wnioskiem] W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID–19 oraz w ciągu roku od odwołania ostatniego z nich Sąd Najwyższy nie jest związany wnioskiem skarżącego o rozpoznanie skargi kasacyjnej na rozprawie również w przypadku występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, bez względu na datę wniesienia skargi kasacyjnej. Przepisu art. 15zszs¹ ust. 1 pkt 3 nie stosuje się.

Art. 15zszs⁸. [Przebieg przesłuchania] W sprawach wymienionych w art. 15zszs¹ przesłuchanie, o którym mowa w art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. – Prawo konsularne (Dz.U. z 2021 r. poz. 823),

przeprowadza się przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie go na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku, jeżeli sąd z urzędu lub na wniosek konsula uzna to za niezbędne w związku z sytuacją kryzysową wywołaną COVID–19 w miejscu przesłuchania. Przebieg przesłuchania utrwała się za pomocą urządzenia rejestrującego obraz lub dźwięk. Zapis obrazu lub dźwięku stanowi załącznik do protokołu przesłuchania. Złożenie pod protokołem podpisów przez osoby inne niż konsul nie jest wymagane.

Art. 15zszs⁹. [Dane wymagane w piśmie procesowym, doręczenia]

1. W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID–19 oraz w ciągu roku od odwołania ostatniego z nich, w sprawach prowadzonych w sposób określony w art. 15zszs¹, w pierwszym piśmie procesowym wnoszonym przez adwokata, radcę prawnego, rzecznika patentowego lub Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej podaje się adres poczty elektronicznej i numer telefonu przeznaczone do kontaktu z sądem. Niewykonanie tego obowiązku stanowi brak formalny pisma.

2. W okresie wskazanym w ust. 1, w braku możliwości wykorzystania systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie sądowe, sąd doręcza adwokatowi, radcy prawnemu, rzecznikowi patentowemu lub Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej pisma sądowe poprzez umieszczenie ich treści w systemie teleinformatycznym służącym udostępnianiu tych pism (portal informacyjny). Nie dotyczy to pism, które podlegają doręczeniu wraz z odpisami pism procesowych stron lub innymi dokumentami niepochodzącymi od sądu.

3. Datą doręczenia jest data zapoznania się przez odbiorcę z pismem umieszczonym w portalu informacyjnym. W przypadku braku zapoznania się pismo uznaje się za doręczone po upływie 14 dni od dnia umieszczenia pisma w portalu informacyjnym.

4. Doręczenie pisma za pośrednictwem portalu informacyjnego wywołuje skutki procesowe określone w Kodeksie postępowania cywilnego właściwe dla doręczenia pisma sądowego.

5. Przewodniczący zarządza odstąpienie od doręczenia pisma za pośrednictwem portalu informacyjnego, jeżeli doręczenie jest niemożliwe ze względu na charakter pisma.

Art. 15zszs¹⁰. [Całkowite zaprzestanie czynności przez sądy powszechne lub wojskowe, pilne sprawy]

1. W przypadku całkowitego zaprzestania czynności przez sąd powszechny lub wojskowy w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego

z powodu COVID-19 prezes sądu apelacyjnego, a w stosunku do wojskowych sądów garnizonowych prezes wojskowego sądu okręgowego, może wyznaczyć inny sąd równorzędny, położony na obszarze odpowiednio tej samej apelacji lub okręgu, jako właściwy do rozpoznawania spraw pilnych należących do właściwości sądu, który zaprzestał czynności – mając na względzie zapewnienie prawa do sądu oraz warunki organizacyjne sądów. Wyznaczenia dokonuje się na czas oznaczony, wynikający z przewidywanego okresu zaprzestania czynności.

2. W przypadku całkowitego zaprzestania czynności przez wszystkie sądy powszechne lub wojskowe na obszarze apelacji w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego, na wniosek prezesa sądu apelacyjnego, a w stosunku do wojskowych sądów garnizonowych prezes wojskowego sądu okręgowego, na którego obszarze sądy zaprzestały czynności, wyznacza inne sądy równorzędne, położone w miarę możliwości odpowiednio na obszarze sąsiedniej apelacji lub okręgu, jako właściwe do rozpoznawania spraw pilnych należących do właściwości sądów, które zaprzestały czynności – mając na względzie zapewnienie prawa do sądu oraz warunki organizacyjne sądów. Wyznaczenia dokonuje się na czas oznaczony, wynikający z przewidywanego okresu zaprzestania czynności.

3. W przypadku całkowitego zaprzestania czynności przez wojewódzki sąd administracyjny w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego może wyznaczyć inny wojewódzki sąd administracyjny jako właściwy do rozpoznawania spraw pilnych należących do właściwości sądu, który zaprzestał czynności – mając na względzie zapewnienie prawa do sądu oraz warunki organizacyjne sądów. Wyznaczenia dokonuje się na czas oznaczony, wynikający z przewidywanego okresu zaprzestania czynności.

4. Sprawami pilnymi, o których mowa w ust. 1 i 2, są sprawy:

- 1) w przedmiocie wniosków o zastosowanie, przedłużenie, zmianę i uchylenie tymczasowego aresztowania;
- 2) w których są stosowane zatrzymanie albo środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania;
- 3) w których orzeczono środek zabezpieczający;
- 4) przesłuchania świadka w postępowaniu przygotowawczym przez sąd na podstawie art. 185a–185c albo art. 316 § 3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2021 r. poz. 534 i 1023), gdy podejrzany jest zatrzymany;

- 5) przesłuchania świadka w postępowaniu przygotowawczym przez sąd na podstawie art. 185a–185c albo art. 316 § 3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, jeżeli o przeprowadzenie przesłuchania w trybie przewidzianym dla rozpoznawania spraw pilnych wniosł prokurator;
- 6) w przedmiocie europejskiego nakazu aresztowania;
- 7) w przedmiocie zarządzenia przerwy w wykonaniu kary w systemie dozoru elektronicznego;
- 8) dotyczące warunkowego umorzenia postępowania, zarządzenia wykonania kary warunkowo zawieszonyj oraz odwołania warunkowego zwolnienia;
- 9) o zastosowanie i przedłużenie środka detencyjnego w postaci umieszczenia cudzoziemca w strzeżonym ośrodku, o zastosowanie lub przedłużenie wobec niego aresztu dla cudzoziemców;
- 10) w których wykonywana jest kara pozbawienia wolności albo inna kara lub środek przymusu skutkujący pozbawieniem wolności, jeżeli rozstrzygnięcie sądu dotyczy zwolnienia osoby pozbawionej wolności z zakładu karnego lub aresztu śledczego albo jest niezbędne do wykonania takiej kary lub środka przymusu w tym zakładzie lub areszcie;
- 11) o odebranie osoby podlegającej władzy rodzicielskiej lub pozostającej pod opieką;
- 12) o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. z 2020 r. poz. 685);
- 13) dotyczące umieszczenia lub przedłużenia pobytu nieletniego w schronisku dla nieletnich;
- 14) dotyczące umieszczenia małoletniego cudzoziemca w placówce opiekuńczo-wychowawczej;
- 15) z zakresu postępowania wykonawczego w sprawach, o których mowa w pkt 10–14;
- 16) wniosków o ustanowienie kuratora w celu reprezentowania interesów małoletnich w postępowaniu przed sądem lub innym organem w sprawach pilnych;
- 17) o których mowa w ustawie z dnia 22 listopada 2013 r. o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób (Dz.U. z 2021 r. poz. 1638);
- 18) przesłuchania przez sąd osoby w trybie zabezpieczenia dowodu lub co do której zachodzi obawa, że nie będzie można jej przesłuchać na rozprawie;
- 19) o rozpoznanie wniosku restrukturyzacyjnego i prowadzone po otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego;

- 20) o ogłoszenie upadłości oraz prowadzone po ogłoszeniu upadłości;
- 21) w przedmiocie nakazania przez sąd opuszczenia mieszkania przez członka rodziny wspólnie zajmującego mieszkanie, który swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy w rodzinie czyni szczególnie uciążliwym wspólne zamieszkiwanie, na podstawie art. 11a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2021 r. poz. 1249);
- 22) o wyrażenie zgody na wykonanie czynności medycznych, o których mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry;
- 23) o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności.

5. Sprawami pilnymi, o których mowa w ust. 3, są sprawy, w przypadku których ustawa określa termin ich rozpatrzenia przez sąd, oraz sprawy wniosków o wstrzymanie wykonania aktu lub czynności.

6. Prezes sądu dokonujący w trybie ust. 1–3 wyznaczenia sądu właściwego do rozpoznawania spraw pilnych należących do właściwości sądu, który zaprzestał czynności, może wskazać także sprawy inne niż pilne należące do właściwości tego sądu, do których rozpoznawania będzie właściwy sąd wyznaczony, jeżeli ich nierozpoznanie mogłoby spowodować niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia ludzi lub zwierząt, poważną szkodę dla interesu społecznego, a także gdy wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości.

7. Sąd, który całkowicie zaprzestał czynności z powodu COVID-19, przekazuje akta spraw pilnych wszczętych i niezakończonych oraz spraw, o których mowa w ust. 6, sędziowi wyznaczonemu jako sąd właściwy w trybie ust. 1–3. O przekazaniu akt zawiadamia się osoby biorące udział w postępowaniu.

8. Sąd wyznaczony jako sąd właściwy w trybie ust. 1–3 pozostaje właściwy do zakończenia postępowania w danej instancji.

Art. 15zszs¹¹. [Delegacja] 1. Prezes sądu apelacyjnego może delegować sędziego sądu rejonowego, sędziego sądu okręgowego lub sędziego sądu apelacyjnego, za jego zgodą, do pełnienia obowiązków sędziego w innym sądzie rejonowym, sądzie okręgowym lub sądzie apelacyjnym, na czas określony, do rozpoznawania spraw, o których mowa w art. 15zszs¹⁰ ust. 4 i 6, jeżeli w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości.

2. Prezes wojskowego sądu okręgowego może delegować sędziego wojskowego sądu okręgowego lub sędziego wojskowego sądu garnizonowego, za jego zgodą, do pełnienia obowiązków sędziego w innym wojskowym są-

dzie okręgowym lub wojskowym sądzie garnizonowym, na czas określony, do rozpoznawania spraw, o których mowa w art. 15zszs¹⁰ ust. 4 pkt 1–10, jeżeli w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID–19 wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości.

3. Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego może delegować sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego lub sędziego wojewódzkiego sądu administracyjnego, za jego zgodą, do pełnienia obowiązków sędziego w innym sądzie administracyjnym, na czas określony, do rozpoznawania spraw, o których mowa w art. 15zszs¹⁰ ust. 5, jeżeli w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID–19 wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości. Za zgodą prezesa sądu apelacyjnego sędzia sądu wojskowego może zostać delegowany także do sądu powszechnego na obszarze apelacji.

(...)

Rozdział 4. Przepisy przejściowe i końcowe

(...)

Art. 37. [Wejście w życie] Ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia².

² Ustawa została ogłoszona w dniu 7 marca 2020 r.

1. Kodeks cywilny¹

z dnia 23 kwietnia 1964 r. (Dz.U. Nr 16, poz. 93)

Tekst jednolity z dnia 16 września 2020 r. (Dz.U. z 2020 r. poz. 1740)²

(zm.: Dz.U. 2019, poz. 1495; 2020, poz. 2320; 2021, poz. 1509, poz. 2459)

Spis treści

	Art.
KSIĘGA PIERWSZA. CZĘŚĆ OGÓLNA	1–125
Tytuł I. Przepisy wstępne	1–7
Tytuł II. Osoby	8–43 ¹⁰
Dział I. Osoby fizyczne	8–32
Rozdział I. Zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych	8–24
Rozdział II. Miejsce zamieszkania	25–28
Rozdział III. Uznanie za zmarłego	29–32
Dział II. Osoby prawne	33–43
Dział III. Przedsiębiorcy i ich oznaczenia	43 ¹ –43 ¹⁰
Tytuł III. Mienie	44–55 ⁴
Tytuł IV. Czynności prawne	56–109 ⁹
Dział I. Przepisy ogólne	56–65 ¹
Dział II. Zawarcie umowy	66–72 ¹
Dział III. Forma czynności prawnych	73–81
Dział IV. Wady oświadczenia woli	82–88
Dział V. Warunek	89–94
Dział VI. Przedstawicielstwo	95–109 ⁹
Rozdział I. Przepisy ogólne	95–97
Rozdział II. Pełnomocnictwo	98–109
Rozdział III. Prokura	109 ¹ –109 ⁹
Tytuł V. Termin	110–116
Tytuł VI. Przedawnienie roszczeń	117–125
KSIĘGA DRUGA. WŁASNOŚĆ I INNE PRAWA RZECZOWE	126–352
Tytuł I. Własność	126–231
Dział I. Przepisy ogólne	126–139
Dział II. Treść i wykonywanie własności	140–154
Dział III. Nabycie i utrata własności	155–194
Rozdział I. Przeniesienie własności	155–171
Rozdział II. Zasiedzenie	172–178
Rozdział III. Inne wypadki nabycia i utraty własności	179–194
Dział IV. Współwłasność	195–221

¹ Treść odnośnika publikujemy na końcu ustawy.

² Tekst jednolity ogłoszono dnia 8.10.2020 r.

Dział V. Ochrona własności	222–231
Tytuł II. Użytkowanie wieczyste	232–243
Tytuł III. Prawa rzeczowe ograniczone	244–335
Dział I. Przepisy ogólne	244–251
Dział II. Użytkowanie	252–284
Rozdział I. Przepisy ogólne	252–265
Rozdział II. Użytkowanie przez osoby fizyczne	266–270 ¹
Rozdział III. Użytkowanie przez rolnicze spółdzielnie produkcyjne	271–282
Rozdział IV. Inne wypadki użytkowania	283–284
Dział III. Służebności	285–305 ⁴
Rozdział I. Służebności gruntowe	285–295
Rozdział II. Służebności osobiste	296–305
Rozdział III. Służebność przesyłu	305 ¹ –305 ⁴
Dział IV. Zastaw	306–335
Rozdział I. Zastaw na rzeczach ruchomych	306–326
Rozdział II. Zastaw na prawach	327–335
Tytuł IV. Posiadanie	336–352
KSIĘGA TRZECIA. ZOBOWIĄZANIA	353–921 ¹⁶
Tytuł I. Przepisy ogólne	353–365 ¹
Tytuł II. Wielość dłużników albo wierzycieli	366–383
Dział I. Zobowiązania solidarne	366–378
Dział II. Zobowiązania podzielne i niepodzielne	379–383
Tytuł III. Ogólne przepisy o zobowiązaniach umownych	383 ¹ –396
Tytuł IV. (<i>uchylony</i>)	397–404
Tytuł V. Bezpodstawne wzbogacenie	405–414
Tytuł VI. Czyny niedozwolone	415–449
Tytuł VI ¹ . Odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny	449 ¹ –449 ¹¹
Tytuł VII. Wykonanie zobowiązań i skutki ich niewykonania	450–497
Dział I. Wykonanie zobowiązań	450–470
Dział II. Skutki niewykonania zobowiązań	471–486
Dział III. Wykonanie i skutki niewykonania zobowiązań z umów wzajemnych	487–497
Tytuł VIII. Potrącenie, odnowienie, zwolnienie z długu	498–508
Tytuł IX. Zmiana wierzyciela lub dłużnika	509–526
Dział I. Zmiana wierzyciela	509–518
Dział II. Zmiana dłużnika	519–526
Tytuł X. Ochrona wierzyciela w razie niewypłacalności dłużnika	527–534
Tytuł XI. Sprzedaż	535–602
Dział I. Przepisy ogólne	535–555 ¹
Dział II. Rękojmia za wady	556–576
Dział II ¹ . Roszczenie sprzedawcy w związku z wadliwością rzeczy sprzedanej	576 ¹ –576 ⁵
Dział III. Gwarancja przy sprzedaży	577–582
Dział IV. Szczególne rodzaje sprzedaży	583–602

Rozdział I. Sprzedaż na raty	583–588
Rozdział II. Zastrzeżenie własności rzeczy sprzedanej. Sprzedaż na próbę	589–592
Rozdział III. Prawo odkupu	593–595
Rozdział IV. Prawo pierwokupu	596–602
Tytuł XII. Zamiana	603–604
Tytuł XIII. Dostawa	605–612
Tytuł XIV. Kontraktacja	613–626
Tytuł XV. Umowa o dzieło	627–646
Tytuł XVI. Umowa o roboty budowlane	647–658
Tytuł XVII. Najem i dzierżawa	659–709
Dział I. Najem	659–692
Rozdział I. Przepisy ogólne	659–679
Rozdział II. Najem lokalu	680–692
Dział II. Dzierżawa	693–709
Tytuł XVII ¹ . Umowa leasingu	709 ¹ –709 ¹⁸
Tytuł XVIII. Użyczenie	710–719
Tytuł XIX. Pożyczka	720–724
Tytuł XX. Umowa rachunku bankowego	725–733
Tytuł XXI. Zlecenie	734–751
Tytuł XXII. Prowadzenie cudzych spraw bez zlecenia	752–757
Tytuł XXIII. Umowa agencyjna	758–764 ⁹
Tytuł XXIV. Umowa komisju	765–773
Tytuł XXV. Umowa przewozu	774–793
Dział I. Przepisy ogólne	774–775
Dział II. Przewóz osób	776–778
Dział III. Przewóz rzeczy	779–793
Tytuł XXVI. Umowa spedycji	794–804
Tytuł XXVII. Umowa ubezpieczenia	805–834
Dział I. Przepisy ogólne	805–820
Dział II. Ubezpieczenia majątkowe	821–828
Dział III. Ubezpieczenia osobowe	829–834
Tytuł XXVIII. Przechowanie	835–845
Tytuł XXIX. Odpowiedzialność, prawo zastawu i przedawnienie roszczeń utrzymujących hotele i podobne zakłady	846–852
Tytuł XXX. Umowa składu	853–859 ⁹
Tytuł XXXI. Spółka	860–875
Tytuł XXXII. Poręczenie	876–887
Tytuł XXXIII. Darowizna	888–902
Tytuł XXXIII ¹ . Przekazanie nieruchomości	902 ¹ –902 ²
Tytuł XXXIV. Renta i dożywocie	903–916
Dział I. Renta	903–907
Dział II. Dożywocie	908–916
Tytuł XXXV. Ugoda	917–918
Tytuł XXXVI. Przyrzeczenie publiczne	919–921
Tytuł XXXVII. Przekaz i papiery wartościowe	921 ¹ –921 ¹⁶

Dział I. Przekaz	921 ¹ –921 ⁵
Dział II. Papiery wartościowe	921 ⁶ –921 ¹⁶
KSIĘGA CZWARTA. SPADKI	922–1088
Tytuł I. Przepisy ogólne	922–930
Tytuł II. Dziedziczenie ustawowe	931–940
Tytuł III. Rozrządzenia na wypadek śmierci	941–990 ¹
Dział I. Testament	941–958
Rozdział I. Przepisy ogólne	941–948
Rozdział II. Forma testamentu	949–958
Oddział 1. Testamenty zwykłe	949–951
Oddział 2. Testamenty szczególne	952–955
Oddział 3. Przepisy wspólne dla testamentów zwykłych i szczególnych	956–958
Dział II. Powołanie spadkobiercy	959–967
Dział III. Zapis i polecenie	968–985
Rozdział I. Zapis zwykły	968–981
Rozdział II. Zapis windykacyjny	981 ¹ –981 ⁶
Rozdział III. Polecenie	982–985
Dział IV. Wykonawca testamentu	986–990 ¹
Tytuł IV. Zachówek	991–1011
Tytuł V. Przyjęcie i odrzucenie spadku	1012–1024
Tytuł VI. Stwierdzenie nabycia spadku lub przedmiotu zapisu win- dykacyjnego, poświadczenie dziedziczenia i ochrona spadkobier- cy	1025–1029 ¹
Tytuł VII. Odpowiedzialność za długi spadkowe	1030–1034 ³
Tytuł VIII. Wspólność majątku spadkowego i dział spadku	1035–1046
Tytuł IX. Umowy dotyczące spadku	1047–1057
Tytuł X. Przepisy szczególne o dziedziczeniu gospodarstw rolnych	1058–1088

Odnośnik nr 1

KSIĘGA PIERWSZA. CZĘŚĆ OGÓLNA

Tytuł I. Przepisy wstępne

Art. 1. [Zakres regulacji] Kodeks niniejszy reguluje stosunki cywilno-prawne między osobami fizycznymi i osobami prawnymi.

Art. 2. (uchylony)

Art. 3. [Nieretroakcja] Ustawa nie ma mocy wstecznej, chyba że to wynika z jej brzmienia lub celu.

Art. 4. (uchylony)

Art. 5. [Nadużycie prawa] Nie można czynić ze swego prawa użytku, który by był sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współżycia społecznego. Takie działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony.

Art. 6. [Ciężar dowodu] Ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne.

Art. 7. [Domniemanie dobrej wiary] Jeżeli ustawa uzależnia skutki prawne od dobrej lub złej wiary, domniemywa się istnienie dobrej wiary.

Tytuł II. Osoby

Dział I. Osoby fizyczne

Rozdział I. Zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych

Art. 8. [Początek] § 1. Każdy człowiek od chwili urodzenia ma zdolność prawną.

§ 2. (*uchylony*)

Art. 9. [Domniemanie urodzenia się żywym] W razie urodzenia się dziecka domniemywa się, że przyszło ono na świat żywe.

Art. 10. [Uzyskanie pełnoletności] § 1. Pełnoletnim jest, kto ukończył lat osiemnaście.

§ 2. Przez zawarcie małżeństwa małoletni uzyskuje pełnoletność. Nie traci jej w razie unieważnienia małżeństwa.

Art. 11. [Pełna zdolność] Pełną zdolność do czynności prawnych nabywa się z chwilą uzyskania pełnoletności.

Art. 12. [Brak zdolności] Nie mają zdolności do czynności prawnych osoby, które nie ukończyły lat trzynastu, oraz osoby ubezwłasnowolnione całkowicie.

Art. 13. [Ubezwłasnowolnienie całkowite] § 1. Osoba, która ukończyła lat trzynaście, może być ubezwłasnowolniona całkowicie, jeżeli wskutek choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego albo innego rodzaju zaburzeń psychicznych, w szczególności pijaństwa lub narkomanii, nie jest w stanie kierować swym postępowaniem.

§ 2. Dla ubezwłasnowolnionego całkowicie ustanawia się opiekę, chyba że pozostaje on jeszcze pod władzą rodzicielską.

Art. 14. [Skutki braku zdolności] § 1. Czynność prawna dokonana przez osobę, która nie ma zdolności do czynności prawnych, jest nieważna.

§ 2. Jednakże gdy osoba niezdolna do czynności prawnych zawarła umowę należącą do umów powszechnie zawieranych w drobnych bieżących sprawach życia codziennego, umowa taka staje się ważna z chwilą jej wykonania, chyba że pociąga za sobą rażące pokrzywdzenie osoby niezdolnej do czynności prawnych.

Art. 15. [Ograniczona zdolność] Ograniczoną zdolność do czynności prawnych mają małoletni, którzy ukończyli lat trzynaście, oraz osoby ubezwłasnowolnione częściowo.

Art. 16. [Ubezwłasnowolnienie częściowe] § 1. Osoba pełnoletnia może być ubezwłasnowolniona częściowo z powodu choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego albo innego rodzaju zaburzeń psychicznych, w szczególności pijaństwa lub narkomanii, jeżeli stan tej osoby nie uzasadnia ubezwłasnowolnienia całkowitego, lecz potrzebna jest pomoc do prowadzenia jej spraw.

§ 2. Dla osoby ubezwłasnowolnionej częściowo ustanawia się kuratelę.

Art. 17. [Zgoda przedstawiciela ustawowego] Z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, do ważności czynności prawnej, przez którą osoba ograniczona w zdolności do czynności prawnych zaciąga zobowiązanie lub rozporządza swoim prawem, potrzebna jest zgoda jej przedstawiciela ustawowego.

Art. 18. [Potwierdzenie umowy] § 1. Ważność umowy, która została zawarta przez osobę ograniczoną w zdolności do czynności prawnych bez wymaganej zgody przedstawiciela ustawowego, zależy od potwierdzenia umowy przez tego przedstawiciela.

§ 2. Osoba ograniczona w zdolności do czynności prawnych może sama potwierdzić umowę po uzyskaniu pełnej zdolności do czynności prawnych.

§ 3. Strona, która zawarła umowę z osobą ograniczoną w zdolności do czynności prawnych, nie może powoływać się na brak zgody jej przedstawiciela ustawowego. Może jednak wyznaczyć temu przedstawicielowi odpowiedni termin do potwierdzenia umowy; staje się wolna po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu.

Art. 19. [Czynność jednostronna] Jeżeli osoba ograniczona w zdolności do czynności prawnych dokonała sama jednostronnej czynności prawnej, do której ustawa wymaga zgody przedstawiciela ustawowego, czynność jest nieważna.

Art. 20. [Umowy w drobnym sprawach] Osoba ograniczona w zdolności do czynności prawnych może bez zgody przedstawiciela ustawowego zawierać umowy należące do umów powszechnie zawieranych w drobnym bieżących sprawach życia codziennego.

Art. 21. [Rozporządzanie zarobkiem] Osoba ograniczona w zdolności do czynności prawnych może bez zgody przedstawiciela ustawowego rozporządzać swoim zarobkiem, chyba że sąd opiekuńczy z ważnych powodów inaczej postanowi.

Art. 22. [Przedmioty swobodnego użytku] Jeżeli przedstawiciel ustawy osoby ograniczonej w zdolności do czynności prawnych oddał jej określone przedmioty majątkowe do swobodnego użytku, osoba ta uzyskuje pełną zdolność w zakresie czynności prawnych, które tych przedmiotów dotyczą. Wyjątek stanowią czynności prawne, do których dokonania nie wystarcza według ustawy zgoda przedstawiciela ustawowego.

Art. 22¹. [Pojęcie konsumenta] Za konsumenta uważa się osobę fizyczną dokonującą z przedsiębiorcą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową.

Art. 23. [Ochrona dóbr osobistych] Dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach.

Art. 24. [Środki ochrony] § 1. Ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny.

§ 2. Jeżeli skutek naruszenia dobra osobistego została wyrządzona szkoda majątkowa, poszkodowany może żądać jej naprawienia na zasadach ogólnych.

§ 3. Przepisy powyższe nie uchybiają uprawnieniom przewidzianym w innych przepisach, w szczególności w prawie autorskim oraz w prawie wynalazczym.

[Przejdź do księgarni →](#)